

ПЕРША ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПОСТРАЖДАЛИМ В РАЗІ ОТРУЄННЯ ЧАДНИМ ГАЗОМ

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

**Якщо Ви допомагаєте людині
з ознаками отруєння чадним газом:**

- ◆ Вимкніть усі прилади, крім електричних
- ◆ Відкрийте вікна, щоби впустити в приміщення повітря
- ◆ Вийдіть або винесіть потерпілого на свіже повітря
- ◆ Покладіть під голову постраждалому подушку або валик з одягу
- ◆ Розстебніть постраждалому одяг (комір сорочки, пояс), щоб полегшити дихання.

Викликайте медиків - 103. Найкраща допомога при отруєнні чадним газом в **медичних умовах** – довготривале вдихання кисню.

автор фото: Дніпропетр

В Україні зростає кількість випадків отруєння людей чадним газом і продуктами горіння. За даними служби екстреної медичної допомоги, з 1 грудня 2023 р. по 15 січня 2024 р. зафіксовано 103 випадки отруєння чадним газом, 9 людей загинули. Якщо у грудні було зафіксовано 56 випадків отруєння чадним газом, серед яких 3 – летальні (загинули одна дитина та двоє дорослих), то за першу половину січня зафіксовано вже 47 випадків отруєння чадним газом, серед яких 6 – летальні.

До таких трагедій часто призводять пожежі, спричинені порушенням правил влаштування й експлуатації печей та обігрівальних приладів. За даними ДСНС, лише в останній місяць 2023 року зафіксовано близько 650 випадків подібних займань, що становить 20% від загальної кількості пожеж.

У цілому в грудні минулого року в Україні сталося 3 205 пожеж, у тому числі 2181 – у житловому секторі. Співробітникам ДСНС вдалося врятувати 179 осіб, проте вогонь забрав життя 218 людей, серед яких – 7 дітей.

Водночас у порівнянні з аналогічним періодом 2022 року в грудні минулого року кількість пожеж зменшилася на близько 40%. Такі дані вдалося досягти в тому числі й завдяки різноманітній превентивній роботі рятувальників із населенням щодо запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і займань у побуті, зокрема під час опалювального періоду.

Про це йшлося під час спільного брифінгу в Медіацентрі Україна-Укрінформ заступника директора Українського науково-практичного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф МОЗ України Сергія Гурева та заступника начальника відділу профілактичної роботи Управління пожежної безпеки Департаменту запобігання надзвичайним ситуаціям ДСНС України Анатолія Шкарбути.

Враховуючи холод та той факт, що багато українців напередодні зими обладнали будинки генераторами, пічками та іншими нагрівальними приладами, Державна служба України з надзвичайних ситуацій спільно з Міністерством охорони здоров'я нагадують про ризики, які може спричинити використання такого обладнання та як діяти і допомогти постраждалим в разі отруєння чадним газом.

Чим небезпечний чадний газ?

Чадний газ абсолютно невідчутний для людини, але впливає на організм навіть у невеликій концентрації та може призвести до смерті. Щоби вчасно зреагувати у випадку отруєння ним, запам'ятайте основні симптоми:

- головний біль,
- нудота,
- прискорене дихання,
- слабкість,
- відчуття втоми і запаморочення.

Якщо ви або ваші близькі підозрюєте у себе отруєння чадним газом, вимкніть усі прилади, крім електричних, та відкрийте вікна. Вийдіть або винесіть потерпілого на свіже повітря, покладіть під голову подушку, розстебніть куртку. Викличте рятувальників (ДСНС) за номером 101 або 112, аварійну газову службу за номером 104 та швидку допомогу за номером 103. (Нагадайте своїм дітям номери екстрених служб).

В умовах браку кисню та у разі неповного згоряння палива у нагрівальних приладах утворюється монооксид вуглецю (CO) або чадний газ. Коли людина піддається його впливу, молекули CO витісняють кисень з організму і призводять до отруєння. Найбільша небезпека полягає в тому, що чадний газ не має кольору, запаху чи смаку. Саме тому іноді його називають «тихим убивцею». Без спеціальних детекторів його неможливо визначити, але він може бути смертельним і впливає на організм людини навіть у невеликих концентраціях.

ЯКИМИ Є СИМПТОМИ УРАЖЕННЯ

ЧАДНИМ ГАЗОМ?

МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

- ◆ головний біль
- ◆ нудота
- ◆ прискорене дихання
- ◆ слабкість, відчуття втоми
- ◆ запаморочення
- ◆ сплутаність свідомості

Гіпоксія (сильний дефіцит кисню) внаслідок гострого отруєння чадним газом може призвести до **незворотних пошкоджень** мозку або серця.

Отруєння чадним газом може призвести до смерті. Якщо ви відчуваєте симптоми отруєння, негайно викликайте швидку допомогу.

ПРИ РОБОТІ ЯКИХ ПРИЛАДІВ МОЖЕ ВИДІЛЯТИСЯ ЧАДНИЙ ГАЗ?

- ◆ двигуни внутрішнього згоряння автомобілів та суден
- ◆ дров'яні/газові/вугільні печі
- ◆ портативні бензинові генератори
- ◆ мийні машини
- ◆ каміни
- ◆ вугільні грилі
- ◆ газові водонагрівачі
- ◆ газові обігрівачі тощо.

Важко сказати, чи можна отруїтися чадним газом, якщо в квартирі є газовий водонагрівач. Це залежить від багатьох факторів: як він працює, чи є тяга в трубі, чи не заважає вентиляція приміщення тощо. Якщо водонагрівач працює нормально, то отруїтися ним неможливо. Але якщо він працює неправильно, то отруїтися ним можна. Тому важливо регулярно перевіряти роботу газових приладів.

БАЗОВІ ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ, ЩОБ ЗАПОБІГТИ ОТРУЄННЮ ЧАДНИМ ГАЗОМ

- ◆ Не залишайте без нагляду ввімкнені газові прилади.
- ◆ Не використовуйте генератор чи будь-які бензинові двигуни на відстані менш як 6 метрів від вікон, дверей чи вентиляційних отворів.
- ◆ Регулярно перевіряйте справність газового обладнання, вентиляційних каналів та димоходів.
- ◆ Завжди відчиняйте заслінку в пічці чи каміні.
- ◆ Не встановлюйте електровитягу та газову колонку в одному приміщенні.
- ◆ Часто провітрюйте приміщення в якому є газові прилади.
- ◆ Встановіть детектор чадного газу та прилад для визначення його концентрації в повітрі.

